

دستورالعمل نحوه محاسبه خسارت کسر قیمت وسیله نقلیه مصوب ۰۲/۰۸/۱۴۰۳

دستورالعمل نحوه محاسبه خسارت کسر قیمت وسیله نقلیه **مستند به** ماده ۷ آیین نامه ماده ۳۰ قانون بیمه اجباری خسارات وارده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه ۱۴۰۰ مصوب ۰۲/۰۸/۱۴۰۳ شورای عالی بیمه

شناسنامه دستورالعمل نحوه محاسبه خسارت کسر قیمت وسیله نقلیه:

شماره ابلاغ: ۱۹۱۵۳۱/۱۰۰/۱۴۰۳

تاریخ ابلاغ: ۱۴/۰۹/۱۴۰۳

مرجع تصویب: شورای عالی بیمه

تاریخ تصویب: ۰۲/۰۸/۱۴۰۳

بیشتر بخوانید:

[مقررات مرتبط با دستورالعمل نحوه محاسبه خسارت کسر قیمت وسیله نقلیه \(بیمه اجباری\)](#)

[بیمه اجباری وسایل نقلیه در نظریات مشورتی](#)

[موضوعات بیمه در آراء وحدت رویه قضایی](#)

[موضوعات بیمه در آراء دیوان عدالت اداری](#)

مقررات مرجع:

ماده ۷ آیین نامه اجرایی ماده ۳۰ قانون بیمه اجباری خسارات وارده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۴۰۰: بیمه گر موظف است در ارزیابی خسارت مالی وارد شده به وسیله نقلیه زیان دیده، علاوه بر هزینه های جایگزینی قطعات آسیب دیده و اجرت تعمیر وسیله نقلیه، مالیات بر ارزش افزوده و هزینه پرداخت شده برای نجات و یا انتقال وسیله نقلیه خسارت دیده به نزدیک ترین محل مناسب برای تعمیر و کسر قیمت وسیله نقلیه را در نظر گیرد و نسبت به پرداخت این موارد تا سقف تعهدات مالی مندرج در بیمه نامه شخص ثالث با رعایت تبصره ۳ ماده ۸ قانون اقدام نماید.

هر گونه افزایش حق بیمه و نرخ آن بابت پرداخت خسارت کسر قیمت وسیله نقلیه توسط شرکتهای بیمه گر و مراجع تصمیم گیر در تعیین حق بیمه و نرخ آن در سال جاری و سالهای آتی مجاز نیست. دستورالعمل نحوه محاسبه خسارت کسر قیمت وسیله نقلیه توسط بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (راهنمایی و رانندگی)، مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه و کانون کارشناسان رسمی دادگستری تهیه میشود و ظرف حداکثر سه ماه پس از ابلاغ این آیین نامه به تصویب شورای عالی بیمه میرسد.

تبصره ۱ - در صورت تخلف بیمه گر از مفاد این ماده، بیمه مرکزی موظف است ظرف پانزده روز به درخواست زیان دیده یا راننده مسبب حادثه یا ذی نفع یا نماینده قانونی هر یک از آنها رسیدگی و در مورد آن اتخاذ تصمیم نماید. تصمیم بیمه مرکزی برای بیمه گر لازم الاجرا می باشد. در صورت عدم تمکین بیمه گر به تصمیم مذکور مطابق ماده ۵۷ قانون اقدام خواهد شد.

تبصره ۲ - اجرای این ماده نافی حق مراجعه مستقیم زیان دیده یا راننده مسبب حادثه یا ذی نفع یا نماینده قانونی هر یک از آنها به مرجع قضایی یا سایر مراجع صلاحیت دار و طرح دعوی علیه بیمه گر یا صندوق نخواهد بود.

متن دستورالعمل نحوه محاسبه خسارت کسر قیمت وسیله نقلیه:

شورای عالی بیمه در جلسه مورخ ۰۲/۰۸/۱۴۰۳ به استناد ماده (۷) آیین نامه اجرایی ماده (۳۰) قانون «بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه» موضوع تصویب نامه شماره ۵۰۲۶۸/ت/۶۲۴۹۵ هـ مورخ ۲۳/۰۳/۱۴۰۳ هیئت وزیران، دستورالعمل «نحوه محاسبه خسارت کسر قیمت وسیله نقلیه» را مشتمل بر ۱۳ ماده و ۶ تبصره به شرح زیر تصویب نمود:

فصل اول - تعاریف:

ماده ۱ - در این دستورالعمل اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند و سایر اصطلاحات مندرج در این دستورالعمل، تابع تعاریف مندرج در قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵ است:

۱ - قانون: قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵.

۲ - مؤسسه بیمه: شرکت سهامی بیمه ایران و مؤسسه بیمه ای که مجوز فعالیت در رشته بیمه اجباری شخص ثالث را از بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران دریافت کرده باشد.

۳ - وسیله نقلیه: انواع خودرو سواری و سواری کار.

۴ - کسر قیمت وسیله نقلیه: کاهش ارزش معاملاتی وسیله ی نقلیه که به علت ورود خسارت به قطعات وسیله ی نقلیه ناشی از حادثه ی موضوع این دستورالعمل، ایجاد شده باشد.

۵ - حادثه: هر یک از حوادث موضوع بند «پ» ماده (۱) قانون «بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه».

۶ - ضریب تصادف: جمع ضرایب مربوط به شدت آسیب وارد شده به هر وسیله نقلیه ناشی از حادثه موضوع این دستورالعمل که براساس جدول شماره (۱) تعیین می شود.

۷ - ضریب سن: ضریبی که براساس سن وسیله نقلیه (تعداد سال سپری شده از سال ساخت) و طبق جدول شماره (۲) تعیین می شود.

۸ - خسارت جزئی: خساراتی که در اثر آن قطعات جدول شماره (۱) به دلیل حادثه دچار تغییر شکل نمی شود و نیاز به صافکاری ندارد اما نیاز به ترمیم رنگ وسیله نقلیه وجود دارد.

۹ - خسارت متوسط: خساراتی که در اثر آن قطعات جدول شماره (۱) به دلیل حادثه دچار تغییر شکل و یا ریختگی رنگ می شود و نیاز به صافکاری و رنگ آمیزی دارد.

۱۰ - خسارت شدید: خساراتی که در اثر آن قطعات جدول شماره (۱) به دلیل حادثه نیاز به تعویض داشته باشد.

فصل دوم - روش محاسبه کسر قیمت وسیله نقلیه

ماده ۲ - مؤسسه بیمه، ارزیاب مستقل خسارت بیمه ای و کارشناسان رسمی دادگستری و قوه قضائیه موظفند، همزمان با ارزیابی و تعیین سایر خسارت های مالی وارد شده به وسیله نقلیه حادثه دیده، کسر قیمت وسیله نقلیه را طبق ماده (۳) این دستورالعمل و با رعایت قاعده ی تبصره «۳» ماده (۸) قانون و اصلاحات بعدی آن محاسبه نمایند.

ماده ۳ - میزان کسر قیمت وسایل نقلیه با توجه به شاخص های ارزش وسیله نقلیه، ضریب سن و ضریب تصادف از فرمول زیر محاسبه می شود:

$$۴۰۰ / (\text{ضریب سن} * \text{ضریب تصادف} * \text{ارزش وسیله نقلیه}) = \text{کسر قیمت}$$

تبصره ؛ در فرمول محاسباتی فوق، ارزش وسیله نقلیه حداکثر معادل گران ترین خودرو متعارف (و فوق حکم مندرج در تبصره «۴» ماده (۸) قانون) می باشد. در خصوص وسایل نقلیه ای که ارزش آن ها کمتر از مبلغ مذکور است، ارزش معاملاتی بلافاصله قبل از وقوع حادثه با نظر مؤسسه بیمه، ارزیاب مستقل خسارت بیمه ای و کارشناسان رسمی دادگستری و قوه قضائیه لحاظ می شود.

ماده ۴ - ضریب تصادف براساس قطعه آسیب دیده وسیله نقلیه و طبق مقادیر مندرج در جدول شماره (۱) به شرح ذیل محاسبه می شود:

جدول شماره (۱) - ضریب تصادف

ضریب			نام قطعه	ردیف
خسارت شدید	خسارت متوسط	خسارت جزئی		
۷	۵	۳	سقف	۱
۴	۳	۲	کلاف	۲
۴	۳	۲	ستون	۳
۴	۳	۲	درب موتور	۴
۳	۲	۱	سینی جلو	۵
۷	۵	۳	شاسی جلو	۶
۳	۲	۱	گلگیر جلو	۷
۳	۲	۱	درب جلو	۸
۳	۲	۱	درب عقب	۹
۳	۲	۱	رکاب	۱۰

۵	۳	۲	گلگیر عقب	۱۱
۵	۳	۱	درب صندوق	۱۲
۳	۲	۱	سینی عقب	۱۳
۵	۴	۲	سینی کف صندوق	۱۴
۶	۴	۲	شاسی عقب	۱۵
۸	۶	۴	کف اتاق	۱۶
۳	-	-	بلوکه سیلندر	۱۷

تبصره ۱؛ خسارت وارده به قطعات زیر، مشمول پرداخت کسر قیمت وسیله نقلیه نمی باشد:

سپر جلو و عقب، چراغ ها، جلو پنجره، آینه ها، شیشه ها، شیشه سانروف و پانوراما، قفل درب ها، لوازم تزئینی، تایرها و رینگ آن ها، دستگیره ها، زه ها، دیفیوژر، فلاپ ها، برف پاکن ها، دوربین ها، قطعات برقی، باتری، رادیاتور، حسگرها و قطعات داخلی اتاق وسیله نقلیه.

تبصره ۲؛ برای وسایل نقلیه ای که در زمان وقوع حادثه پنج سال یا کمتر از تاریخ تولید آن ها گذشته باشد و به دلیل شدت حادثه با رعایت ماده (۳۰) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی تعویض موتور آن ها ضرورت داشته باشد، قطعات خسارت دیده با ضریب تصادف ۵ محاسبه می گردد.

ماده ۵ - چنانچه محرز شود قطعات مندرج در جدول شماره (۱) این دستورالعمل، قبل از وقوع حادثه دچار خسارت متوسط یا شدید شده یا قبلاً از محل بیمه شخص ثالث و یا بیمه بدنه، بابت خسارت های متوسط یا شدید وارده به قطعات مذکور مبالغی بابت کسر قیمت وسیله نقلیه دریافت شده است، آن وسیله نقلیه مشمول خسارت کسر قیمت نمی شود.

ماده ۶ - ضریب سن براساس سال ساخت وسیله نقلیه و طبق مقادیر مندرج در جدول شماره (۲) به شرح ذیل است:

جدول شماره (۲) - ضریب سن

ردیف	مدل	ضریب
۱	مدل سال	۳
۲	تا یک سال پایین تر از مدل سال	۲/۹
۳	۱ دو سال پایین تر از مدل سال	۲/۸
۴	تا سه سال پایین تر از مدل سال	۲/۷
۵	تا چهار سال پایین تر از مدل سال	۲/۶
۶	تا پنج سال پایین تر از مدل سال	۲/۵
۷	تا شش سال پایین تر از مدل سال	۲/۴

۲/۳	تا هفت سال پایین تر از مدل سال	۸
۲/۲	تا هشت سال پایین تر از مدل سال	۹
۲/۱	تا نه سال پایین تر از مدل سال	۱۰
۲/۰۵	تا ده سال پایین تر از مدل سال	۱۱

تبصره ؛ وسایل نقلیه که در زمان وقوع حادثه ده سال یا بیشتر از سال ساخت آن ها گذشته باشد، مشمول دریافت خسارت کسر قیمت نمی باشند.

ماده ۷ - کسر قیمت وسایل نقلیه که در زمان وقوع حادثه پنج سال یا کمتر از تاریخ تولید آن ها گذشته باشد و در اثر حادثه، اتاق آن ها تعویض شده باشد، به میزان ده درصد از ارزش وسیله نقلیه با رعایت سایر مفاد این دستورالعمل خواهد بود.

ماده ۸ - حداکثر خسارت قابل جبران بابت کسر قیمت وسیله نقلیه از طریق بیمه نامه و یا مقصر حادثه به میزان بیست درصد ارزش وسیله نقلیه با رعایت تبصره های «۳» و «۴» ماده (۸) قانون بیمه اجباری شخص ثالث است.

تبصره ؛ پوشش بیمه برای جبران خسارت کسر قیمت، مزاد بر تعهدات مالی اجباری، در قالب اخذ پوشش بیمه اختیاری از مؤسسات بیمه بازرگانی با رعایت مقررات مربوط امکان پذیر است.

فصل سوم - سایر موارد

ماده ۹ - در صورتی که موسسه بیمه هزینه ی تعمیر قطعات آسیب دیده براساس روش بازسازی بدنه خودرو بدون رنگ شدگی (PDR) را پرداخت کند، پرداخت خسارت کسر قیمت وسیله نقلیه بابت آن قطعات در تعهد موسسه بیمه نخواهد بود.

ماده ۱۰ - موسسه بیمه مکلف است ظرف مدت پانزده روزکاری از تاریخ تکمیل مدارک موضوع ماده (۳) آیین نامه اجرایی ماده (۳۰) قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه و تغییرات بعدی آن خسارت را پرداخت کند.

ماده ۱۱ - خسارت کسر قیمت وسیله نقلیه موضوع این دستورالعمل که هزینه بازسازی آن در اثر حادثه بیش از هفتاد درصد ارزش معاملاتی وسیله نقلیه بلافاصله قبل از وقوع حادثه باشد، تعلق نمی گیرد.

ماده ۱۲ - بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران امکان استعلام اطلاعات هر وسیله نقلیه که در اثر حادثه مسبب یا زیان دیده بوده است یا از محل بیمه نامه بدنه وسیله نقلیه و بیمه نامه شخص ثالث، خسارت کسر قیمت دریافت نموده است را برای مؤسسات بیمه، ارزیاب مستقل خسارت بیمه ای و کارشناسان رسمی دادگستری و قوه قضائیه و عموم مردم فراهم می نماید.

تبصره ؛ مؤسسه بیمه، ارزیاب مستقل خسارت بیمه ای و کارشناسان رسمی دادگستری و قوه قضائیه باید اطلاعات هر وسیله نقلیه که مشمول دریافت خسارت کسر قیمت شده است را براساس روش ابلاغی بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، در سامانه نظارت و هدایت الکترونیکی بیمه (سنهاب) ثبت نمایند.

ماده ۱۳ - این دستورالعمل از تاریخ ۰۱/۱۰/۱۴۰۳ لازم الاجرا است.